

DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8036
0030 OSLO
Norge

Deres ref.:

Vår ref.:
11/01271-2

Dato:
13.1.2011

Høring - forslag om vigselfrett på norskregistrerte skip

Det vises til brev av 11.11.2010 fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet om ovennevnte sak.

Utenriksdepartementet har følgende kommentarer til høringen:

Ad punkt 4.3 – krav til vigsler

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet foreslår som krav for innvilgelse av vigselfrett på skip at skipsfører ”må være egnet for oppgaven herunder beherske norsk”. Utenriksdepartementet har den oppfatning at dette ikke er et tilstrekkelig grunnlag. I lys av at vigselfrett er en norsk, offentlig handling mener en at det bør stilles vilkår om norsk statsborgerskap eller i det minste lovlig opphold i Norge for at skipsføreren skal kunne godkjennes som vigsler. Det vil gi samsvar med kravene til vigselfrett ved utenriksstasjonene, der kun utenriksstasjonssjef kan utføre vigselfrett, og utenriksstasjonssjef må være norsk statsborger, ref. utenriksstasjonsloven §§ 17 og 18.

Ad punkt 4.4.2 – krav om partenes tilknytning

Ekteskapsloven § 5a stiller krav til utenlandske statsborgere om lovlig opphold for å kunne inngå ekteskap i Norge. For vigselfrett foretatt ved norsk utenriksstasjon kreves at én eller begge parter er norsk statsborger, avhengig av lokalt lovverk og den enkelte stasjons bemyndigelse. Ved gjennomføring av det foreliggende forslaget til lovendring vil imidlertid to utenlandske statsborgere som aldri har bfunnet seg i Norge kunne vies av en utenlandsk statsborger utenfor Norge, men etter norsk rett.

Utenriksdepartementet mener man bør unngå å etablere en rettslig tilknytning til Norge gjennom vigselfrett i tilfeller der brudefolkens faktiske tilknytning til Norge er svak

eller ikke-eksisterende, og klart svakere enn det som gjelder for andre vigselforordninger omtalt i ekteskapsloven.

Ad punkt 4.6 – anerkjennelse

Ekteskapsinngåelse er en handling av stor betydning for partene. En vigsel mellom to utenlandske statsborgere uten tilknytning til Norge, men gjennomført etter norsk rett, vil skape en forventning om anerkjennelse i brudefolkens hjemland, også i tilfeller der ekteskap inngås mellom to personer av samme kjønn. Utenriksdepartementet forventer at tvil om gyldigheten av slik vigsel vil avstedkomme henvendelser til utenriksstasjonene, med anmodning om bistand til å få vigselen anerkjent eller vigseldokumentene verifisert. Tvil om gyldigheten til en slik vigsel vil kunne bidra til å undergrave ikke bare ekteskapsinstituttet, men også omdømmet til så vel rederi som norske myndigheter. Videre kan det forventes ikke ubetydelige rettslige utfordringer når personer som har inngått ekteskap på norskregistrert skip vil skilles. Utenriksdepartementet vil ikke ønske å ta opp problemer knyttet til anerkjennelse eller oppløsning av slike ekteskap med andre lands myndigheter, da dette med rette vil bli oppfattet som innblanding i interne anliggender. Det antas som følge av dette at brudefolk som møter problemer etter vigselen vil kunne føle seg lurte, både av rederi og av norske myndigheter. Norske myndigheter bør ikke stille seg i en situasjon der norske vigselsattesters praktiske og legale betydning undermineres.

Konklusjon

Utenriksdepartementet mener at hensynet til Norges omdømme som et land med stor grad av notoritet og offentlig integritet i denne saken må veie tyngre enn de næringspolitiske hensyn som er fremlagt i høringsnotatet. Utenriksdepartementets overordnede anbefaling er derfor at det ikke innføres vigselsrett på norskregistrerte skip. Dersom forslaget opprettholdes, må det kreves sterkere tilknytning til Norge og norsk rett enn det høringsforslaget legger opp til, og Utenriksdepartementet anbefaler sterkt at det innføres et vilkår om at både vigsler og minst én av brudefolkene er norsk statsborger eller har lovlig opphold i Norge.

Med hilsen

Kristian Jervell
Underdirektør

Maren Edvardsen
Rådgiver